

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/183/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923204528
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7923204528.2

Uznesenie

Okresný súd Trebišov vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. – D. E., t.č. bytom A. F. G., G. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom JUDr. Vladimírom Verebom, vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Trebišov, dieťa rodičov: matka A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. – D. E., t.č. ÚVV a ÚVTOS Prešov a otec H. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C.- I. J., C. K. XXX/X, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Ponecháva maloletú A. B., nar. X.X.XXXX v A. centre G., G. XXX a to najdlhšie do 08.04.2024, kedy maloletá A. dovŕši plnoletosť.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 12.12.2023 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „navrhovateľ“) domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd ponechá maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX v A. F. G., G. XXX. Navrhovateľ zároveň žiadal, aby rozsudok Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/350/2016 zo dňa 23.9.2016 o nariadení ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Košická Nová Ves zostal aj naďalej v platnosti.

2. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, bola rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 7P/373/2007 zo dňa 06.02.2008 zverená do pestúnskej starostlivosti L. M.. Na základe žiadosti pestúanky, ktorá požiadala o zrušenie pestúnskej starostlivosti, bola maloletá A. rozhodnutím Okresného súdu Trebišov č.k. 11PPOm/2/2016 zo dňa 21.10.2016, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, dočasne umiestnená v Centre pre deti a rodiny Košická Nová Ves. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k. 8P/350/2016 zo dňa 23.09.2016 bola pestúnska starostlivosť zrušená a maloletej bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny C. K. N.. Z dôvodu problémového správania maloletej Centrum pre deti a rodiny Košická Nová Ves písomne požiadalo navrhovateľa o umiestnenie maloletej v Diagnostickom centre Skalka 36, Lietavská Lúčka. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 15P/158/2022 zo dňa 01.02.2023, súd maloletej uložil výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej inštitucionálnej pomoci formou pobytu v Diagnostickom centre, Skalka 36, Lietavská Lúčka na dobu 6 mesiacov. Na základe odporúčania Diagnostického centra podal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice dňa 13.03.2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh na uloženie výchovného opatrenia formou pobytu v Reedukačnom centre G.. Okresný súd Trebišov uznesením č. k. 15P/38/2023, zo dňa 20.3.2023 nariadil neodkladné opatrenie a dočasne umiestnil maloletú A. v Reedukačnom centre G.. V konaní vo veci samej rozsudkom č.k. 15P/38/2023,

zo dňa 10.5.2023 uložil maloletej výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej inštitucionálnej pomoci dieťaťu formou pobytu v Reedukačnom centre G. na dobu 6 mesiacov počnúc právoplatnosťou rozhodnutia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.6.2023. Doba uloženého výchovného opatrenia uplynie dňa 30.12.2023.

Navrhovateľ v správe zo dňa 05.12.2023 zhodnotil uložené výchovné opatrenie ako neúčinné, nakoľko počas jeho trvania nedošlo k žiaducej priaznivej zmene v správaní maloletej. Maloletá v školskom roku 2023/2024 navštevuje 2. ročník Odborného učilišťa zriadeného pri reedukačnom centre v odbore opatrovateľstvo. Jej správanie v školskom prostredí je v norme; dieťa dodržiava vnútorný poriadok školy. K svojim povinnostiam však pristupuje ľahostajne. Problémové správanie sa u maloletej vyskytuje najmä v zariadení reedukačného centra, kde sa prejavuje jej výbušnosť a náladovosť. Maloletá vyvoláva konflikty, má problém s rešpektovaním autority, nerešpektuje vychovávateľov. Je drzá, arogantná a vulgárna. Často klame, upravuje si pravdu podľa seba. Odmieťa sa zapájať do pracovných činností. Nedokáže zvládať konflikty, reaguje neprimerane. Počas pobytu v centre sa dopustila priestupku voči spoločenskému spolunažívaniu, kedy počas hádky koplá inú žiačku do oblasti tváre. V čase letných prázdnin sa nevrátila z predčasne ukončeného prázdninového pobytu u príbuznej. Bolo po nej vyhlásené pátranie, počas ktorého bola maloletá náhodne nájdená v Trnave a následne predvedená príslušníkmi polície do reedukačného centra. V novembri 2023 spolu s inými žiačkami dopomohla k úteku dvom dievčatám z centra a spôsobila centru škodu na majetku. Na základe uvedeného je zrejmé, že maloletá má naďalej problémové správanie a v reedukačnom procese je potrebné pokračovať. Odborný tím v zložení pracovníkov reedukačného centra, centra pre deti a rodiny a navrhovateľa vyhodnotil, že u maloletej je naďalej potreba zotrvať v režimovom zariadení reedukačného centra a pracovať na zmene jej postojov a správania, na eliminovaní negatívnych prejavov v správaní. Centrum pre deti a rodiny Košická Nová Ves, vzhľadom na pretrvávajúce problémové správanie maloletej, navrhlo pobyt v reedukačnom centre predĺžiť do dosiahnutia plnoletosti z dôvodu potreby reedukácie maloletej. Reedukačné centrum s predĺžením pobytu súhlasí, no len do času, kým maloletá dovŕši plnoletosť, tj. do 08.04.2024. Po dovŕšení plnoletosti pobyt maloletej v reedukačnom centre ďalej nie je možný.

Navrhovateľ má na základe uvedených skutočností za to, že zotrvanie maloletej v reedukačnom centre po uplynutí doby trvania výchovného opatrenia až do dovŕšenia plnoletosti je v jej záujme. Vzhľadom na to, že doba platnosti uloženého výchovného opatrenia uplynie dňom 30.12.2023, ako aj na vyššie uvedené skutočnosti navrhovateľ žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a dočasne ponechal maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX v A. centre G., G. O. XXX, najdlhšie do 08.04.2024, kedy maloletá dovŕši plnoletosť.

3. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/350/2018 zo dňa 23.09.2016 súd zrušil pestúnsku starostlivosť a nariadil maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny Košická Nová Ves. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa

4. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 15P/38/2023 zo dňa 10.05.2023 súd uložil maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie a to pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku v Reedukačnom centre G., na dobu šiestich mesiacov. Zároveň zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trebišov č.k. 15P/38/2023-13 zo dňa 20.03.2023, ktorým bolo uložené Diagnostickému centru Lietavská Lúčka, Skalka 36, Lietavská Lúčka, odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, do Reedukačného centra G.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2023.

5. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 až 3 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacími opatreniami.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods.2 veta prvá CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 veta prvá CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 333 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

15. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

16. Podľa § 336 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

17. Neodkladné opatrenie súd nariadi na návrh, pričom výnimkou z tohto pravidla predstavujú prípady, kedy sa má neodkladné opatrenie nariadiť vo veciach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Pôjde o prípady, keď sa neodkladné opatrenie nariaďuje vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, resp. keď konanie vo veci samej bude spadať do kategórie tzv. nesporných (osobitných) konaní, ktoré sa môžu začať aj bez návrhu – z úradnej moci. Pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia, musí opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnením nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, čoho sa mieni domáhať vo veci samej. Opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ musí osvedčiť, z čoho a z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. V prejednávanej veci sa jedná o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CSP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účely inštitútu neodkladného opatrenia je upravených v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v tejto veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a násl. CSP a § 360 a násl. CMP.

19. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno nariadiť za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť súdna ochrana a súčasne že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie

si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

20. V prejednávanej veci mal súd za osvedčené, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Navrhovateľ zhodnotil, že doposiaľ uložené výchovné opatrenie nebolo účinné, nakoľko počas jeho trvania nedošlo k žiaducej priaznivej zmene v správaní maloletej, ktorá k svojim povinnostiam doposiaľ pristupuje ľahostajne. Problémové správanie sa u maloletej prejavuje najmä v reedukačnom centre, kde je dieťa výbušné a náladové, vyvoláva konflikty, nerešpektuje vychovávateľov. Maloletá je drzá, arogantná a vulgárna. Klame, odmieta sa zapájať do pracovných činností. Nedokáže zvládať konflikty, reaguje neprimerane. Nespolupracuje, šikanuje ostatné dievčatá, nedodržiava pravidlá a nerešpektuje usmernenia. Dopustila sa priestupku, počas hádky koplá inú žiačku do oblasti tváre. V čase letných prázdnin sa nevrátila z predčasne ukončeného prázdninového pobytu u príbuznej, bolo po nej vyhlásené pátranie. Následne bola predvedená príslušníkmi polície do reedukačného centra. V novembri 2023 dopomohla k úteku dvom dievčatám, spôsobila centru škodu na majetku. Odborný tím v zložení pracovníkov reedukačného centra, centra pre deti a rodiny a navrhovateľa vyhodnotil, že u maloletej je naďalej potreba zotrvať v režimovom zariadení reedukačného centra a pracovať na zmene jej postoju a správania, eliminovania negatívnych prejavov v správaní. Situáciu maloletej je nevyhnutné bezodkladne riešiť a poskytnúť jej odbornú pomoc. Súd na základe zisteného skutkového i právneho stavu dospel k záveru, že sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého sa maloleté dieťa dočasne ponechá v starostlivosti Reedukačného centra G..

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a dočasne ponechal maloleté dieťa v starostlivosti Reedukačného centra G., kde jej bude poskytnutá odborná pomoc a to najdlhšie do dosiahnutia plnoletosti, t.j. do 08.04.2024, z dôvodu potreby reedukácie maloletej. Súd teda časovo vymedzil trvanie tohto neodkladného opatrenia v zmysle § 330 ods. 1 CSP, čím nie je vylúčená možnosť jeho skoršieho zrušenia súdom.

22. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

23. Súd vo výroku tohto uznesenia v zmysle ust. § 336 ods. 1 veta druhá CSP neuložil navrhovateľovi podať návrh vo veci samej, teda návrh na uloženie výchovného opatrenia podľa §37 ods.3 písm. b) Zákona o rodine, vzhľadom k tomu, že dňom 08.04.2024 (teda nesporne pred uplynutím 6-mesačnej lehoty) maloletá A. B. nadobudne plnoletosť a jej pobyt po dovŕšení plnoletosti v reedukačnom zariadení nie je možný. Nariadením tohto neodkladného opatrenia možno teda dosiahnuť trvalú úpravu pomerov.

24. Podľa § 334 ods. 1 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

25. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

26. Podľa § 333 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

27. Nariadeným neodkladným opatrením zostáva rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 8P/350/2016 zo dňa 23.9.2016 o nariadení ústavnej starostlivosti maloletej Renáte Bandyovej v Centre pre deti a rodiny Košická Nová Ves, nezmenený.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).

Toto uznesenie v časti I. výroku je vykonateľné jeho doručením (§ 332 ods. 1 CSP).